

חובתו של חתן התנ"ך הירושלמי על חיובו באשמת הצגת ערוה בצל האילנות

מאת משה הכהן דוויק

כמעט וחרב עלי עולמי. לא האמנתי למראה עיני: מאחורי הג ראיתי מבנה בצורת פירמידה. אימנתי את עיני לראות שני ואכן נתגלה לי הסוד: צדק אחי בבואותיו. באתי אל השכנים והטפתי להם מוסר. "פיתיתי ואפח אמרתי לבעלה של ויקטוריה. על מה ולמה עשית לי עחל זה? לא ידעת, שאחי החולה לא יוכל להיות באקלים זה, ועו חלילה וחם קרבים ימיו מות?" מה לעשות? השכנים שלנו לא הסכימו להרוס את בני השימוש. רתחתי עליהם, הרגשתי שאני עצבני. עברתי ו הגדר ובלי כל רחמים יצאתי את הפירמידה המשוונה שבנוש שברתי את בית השימוש עד היסוד, ואכה אותם שוק עלי וי

★ ★ ★

מאז לא פסקו צעקותיה של האשה. היא נתנה אותי לו ולקלס בעיני שכני. כל בוקר היתה צועקת עלי: "מנו

קודם כה, לפני שאני מתחיל לספר את סיפורי, אני חייב לומר כי כן עוללתי לה. לא ברשעות לבי עשיתי לה זאת. מעשה שהיה כך היה: כל ימי ילדותי הקדשתי את חיי להורי. 20 שנים היה אבי עיזר וחולה במחלת הסוכר ולוקה בהתקפות לב, ואני הייתי לו לסעד ולמרפא. תמכתי אותו בדלותו ואשאל: "הצרי אין בלעדי?" כפי שאמר הנביא. לימים מת אבי במחלתו, ואני איש גלמוד וערירי. באו אצלי שדכנים ואמרו: "משה, מדוע לא חיפש לך אשה?" הלכתי אתם, וביאו לפני אשה כבת 50, חולה וחסרת-פנים, ויאמרו: "מצחה היא לך, אך שאנה". ידעתי כי טובה לא תצמח לי מכך, וילדים לא תביא לי אשה זו. ואומר אל השדכנים: "מטוב שאקדיש את חיי לטובת עניי עמי הצריכים לי ולאמי, אשר מחלתה קשה עליה, והרי נאמר כבר בתורתנו הקדושה: כבוד את אביך ואת אמך." כך באתי הורה אל ביתנו והמשכתי לגור עם אמי ולשרתה.

"מטמאי סמל המדינה, המקריסים לו קרסים כדוגמת הצלב הנאצי".
לנבי הדוקטוריה של צה"ל טוען אורי אבנרי כי היתרון הצבאי שמבטיח צה"ל לישראל הוא זמני, ויבוכו לריק אם לא ינוצל להשגת הכרעה מדינית סופית. **דו"ש דר"ש**. יתכן כי הנוקמפור מיסטי ביותר של אתגר הוא עצם הופעתו. שכבת קוראי המאמרים הרציניים בישראל היא קטנה יחסית. כל הירחונים הרציניים שהופיעו עד כה בארץ פשטו את הרגל, מומנו על ידי מפלגות שמנעו את רצינותם, או הפכו עלונים דוקטרינריים של קבוצות רעיוניות קטנות.

יומני אתגר רוצים להימנע מן הסכנות האלה, להוציא ירחון רציני שיתבסס על הקהל האינטליגנטי, ישא את עצמו מבחינה כלכלית, לא יהפוך לבטאון של קבוצה אחת — אף שהיוזמה עצמה יצאה מראשי הפעולה השמית.

הכבי השבוע בועז עברון, אחד העורכים: "הצרה בארץ היא שכל אחד מדבר אל עצמו. מזה שנים רבות אין דר"שית ורבישית רציני בין אנשי מחשבה, בעלי דעות שונות. כוננת אתגר היא להחיות את הדר"שית, שהוא תנאי להתפתחותו של כל ציבור חושב."

חינוך

על סף הנוצחון

מיטב השפה המליצית היתה השבוע שגור רה על שפתותיהם של מרבית חברי מועצת ארגון המורים התיכוניים. בפעם הראשונה בתולדות הישוב העברי, שמישהו ניצח במא בק ציבורי את ההסתדרות והממשלה ביחד, הצהיר בדומטיות אחד החברים, שהשתתף בישיבה מיוחדת של המועצה.

המאור שבו הנוכחים היה גבר ממוש קה, חובב ספורט מובהק: יצחק איינהורן, מורה בגימנסיה הרצליה, שקיבל לידיו לפני חמישה חודשים את הנהלת המאבק הציבורי של התיכוניים. הוא עמד לפני המועצה ש התכנסה בתל-אביב, החזיק בידו גליון נייר. איינהורן הקריא את ההבטחות שקיבל מדויד בן-גוריון, כדי לחסל את מצב אישיותו הפעולה בין המורים ומשרדי החינוך:

● ראש הממשלה יכנס לעובי הסיכסוך, יעשה כמיטב יכולתו למציאת פתרון.

● בן-גוריון מכיר בנכותו של ציבור ה מורים למעמד עצמאי, אך מאמין שדבר זה ניתן להשגה במסגרת הסתדרות המורים.

● בתקופת המשאומתן לא ינוהל משא ומתן ולא ייחתם שום חוזה בשאלת תנאי העבודה והשכר של המורים, ללא שיתופו של ארגון המורים התיכוניים.

מלחמה בשלושה גופים. היה זה

נצחון גדול למורה לספרות עברית. אף-על-פי-כן, לא הושג בקלות. כי איינהורן נאלץ להיאבק עם שלושה גופים בעת ובעונה אחת: עם שר החינוך זלמן "יואמה" ארן, שסירב בתחילת המאבק להכיר בזכותם של המורים התיכוניים לנהל מאבק עצמאי; עם מזכיר הסתדרות המורים שלום לוי, הנעזר בתמיכת ראשי ההסתדרות, ועם מרכזי ה כהן, מנהיגים הקודם של המורים, שהורחק עלידי איינהורן.

היה זה מאבק מופת. איינהורן, שניהל את המאבק כמעט ללא ידיעתם של חברי הוועד האחרי, נהג בגמישות רבה. שעה שחבריו סירבו למסור את ציוני-השליש של התלמידים, ויחד עם זאת לא נקטו בנושק הקיצוני של שביתה סוטאלית, נפגש איינהורן עם שר החינוך. ארן, שהביא את מותו הרבה של ארגון המורים, אותם אי אפשר היה להוציא מן הכיתות ולהחליף באחרים, נאלץ לחלום את מלחמתם במזכיר רות מפא"י להכרה כארגון עצמאי.

מילא אחריו בן-גוריון, שנפגש שלוש פעמים עם יצחק שפירא, מנהל בתי-הספר הריאלי, שפרש מעבודתו בגלל אישיותו הפעולה, שימש כמתחן. הוא שהצליח להשיג מביני את ההבטחות, שם ללעג את מורת-רוחו של שלום לוי, שאיים השבוע להשבית את בתי-הספר היסודיים.

בענינת הכהן. אחרי שניצח במאבק ה ציבורי, ציפה איינהורן השבוע מאבק חריף במועצת המורים התיכוניים. קודמו, מרכזי הכהן, שנעלב מהדחתו לפני חודשים אחדים, כיוון שנקט בקו קיצוני נגד הממשלה, הצ ליח לבגש גוש של מורים שהתנגדו להסכם. "ההסתדרות ראש-הממשלה אינן נולדות לנו שום בטחון שנצליח", טענו תומכיו של הכהן. "לעומת זה אנו מתחרים מראש על הנשק היעיל של אישיותו הפעולה. מה נעשה אם ההבטחות לא יקיימו?"

21 חברי המועצה שאישרו את הבטחות ביגיי כמספקות, לא התחשבו בטענה זו. "אם יפר את הבטחותיו נתחיל במלחמה חדשה", הבטיח איינהורן ליריביו בארגון, והפעם תהיה טענתו יותר חזקה ומבוססת.

השכנה

ויקטוריה דובארוב הצליחה לשכנע את הש שדוויק הופיע עירום בפניה, לענה לחתן הת כאלו התנקה בו כיוון שמנע ממנה ליהנות מפרי עץ השדכ

מופרע, אולי אתה חושב שגמרת את? אתה טועה. אני עוד אקן אותך! אני אוביל אותך אל הקבר שלך! יהיה לך סוף שחן עשיו אני מתרגש ובוכה. אבל אז, כשצעקה עלי, התרגשתי. אצלנו, בני העיר חלב היושבים כבר דורות בירוש לא נבהלים מאחת כזאת. צחקתי על כל מה שהיא אמרה לי. הגיע היום המר והנמהר. כבשתי בבית זיתים. אחרי שגמרת מלאכתי, יצאתי לחצר לשפוך את המים שנשארו מהכבישה עץ השויפים. זה חשוב בשביל העץ, שלא יירקב עליידי התולן פתאום יצאה ויקטוריה הוצתה והתחילה לצעוק עלי, בנק הכי חלשה שלי, בעקב אכילס שבחיי: שאני ערירי, בלי א היא ניצלה את זה, וזוהרה כאלו בעיני נשים איני בסדר. על פי שיצאתי את הדלת לבוש כהלכה, פרצה בצעקות היסטר כאלו יצאתי לחצר כשאני ערום כביום היחלדי, ומתחת הצנתי לפני את ערותי.

היא הביאה שוטרים והכניסה אותם לביתה. אני לא יודע שהם עשו אצלה, אבל בסוף הם אסרו אותי ולא נתנו בכלל לדבר. ויקטוריה הזמינה את השכנים להעיד על המ וזאמה לכל מי שהזמין למסור עדות: "מה, לא ראתם את יוצא לחצר ערום? אל תפחדו ממה, תפחדו מהשם". וכך לא שמע השופט וינר את כל האמת, ושפט כפי שק כפי שנאמר, שהאדם רואה לעיניו והשם רואה ללבב. נקן לשלם 100 לירות או שלושה חודשי מאסר.

מצבי הכלכלי היה דחוק, ולא ידעתי מה אעשה לקראת הפסח הממשמש ובא. מכרי אשר ידעוני בתומתי, הזמינו מ לבנון הפועל המזרחי, כדי למסור לי לנהל את אחד מליו הסדר הציבוריים, ולהרויח 100 לירות. היכיתי באולם עם כ 40 חרדים, שהזמנו לשם. לפתע נכנס סטודנט צעיר, בן 19 או 20, יהושפט בון שמו, ואמר בנוכחות כל הקהל: " משה דוויק, קראתי בעתון שקבלת שלושה חודשים או מאה ל קנס, על שיצאת ערום לפני השכנה שלך, יפה יפה!" התללתי להתאבד. לא היה טעם לחיי, ושוב לא הפצתי אך היה בבני הפועל המזרחי יהודי טוב-לב, דויד ברגמן, ל בידי ומנע ממני לעשות המעשה הרע, ואינצל. אבל את ב ליל-הסדר לא מסרו לידי, ומאה לירות אלו חסרות לי מאד מא עתה חזרתי אל החיים. שכרתי את עורך-הדין שלמה תוסייה נתתי בידו 380 לירות. ואשוב לחפש את המשפט בבית המחוזי. שבתי לאמונתי, וחזרתי להאמין כי יתגלה צדקי, לקצין דרייפוס, שנשפט על לא עחל בכפו, נדמייתי. ואחר שת צדקתי, וחושב החרפה שהושמה עלי, ארים כוסית לחיי המל ואומר: "כי מציון תצא תורה ודבר השם מירושלים."

החתן

כפי שזכרנו עם ראש-הממשלה בסקט הכרתו, ב סיום חידון התנ"ך, לפני חמישה חודשים. אחרי ש הורשע באשמת גילוי ערוותו, החזיר דוויק את כל המתנות שקיבל.

את כל ימי הקדשתי לה, לעניים אשר בשכונתנו וללימוד התורה. ודבר הפרנסה המעיקה עלי לא החשבתי כלל.

הייתי שמח בחלקי, ולא ביקשתי דבר לנפשי, פרט למעשי הצדקנות. בלילות, כשהייתי פגנה מעשי יום-יום ועולה על משכבי, היה גל הרהורים מציק את לבי: מתי יבוא המשיח לבני עמי, ואהיה כפי שכתוב בתלמוד, "פרס לחמורו של משיח בן דוד?"

רק טירדה אחת היתה בלבי מדי פעם בפעם: כשהיה עץ השויפים אשר בחצרנו מבשיל את פריו, היתה השכנה בחצר הגובלת, ויקטוריה דובארוב, מתחילה לצעוק כאלו ענפי העץ מסתירים את השמש בפתח ביתה.

היא שיקרה כאלו היא מתרגזת. שהרי העץ נתן צל על ביתה ויהי לה כסוכך. אך אני הבנתי את רצונה ולא רציתי לריב אתה, כי לא איש ריב ומדון הייתי לשכני. לא רציתי שתתן אותי לבז ולמיססה. ועל כן הייתי אומר לה: "קח כל הפרות לך ולבני ביתך והניחי לנפשי". מיד פסקו צעקותיה וגידופיה ושוב לא התלוננה כאלו הסתירו הענפים בעדה את אור השמש.

★ ★ ★

דו"קרב זאור השמש

כמינהגה המשיכה ויקטוריה לצעוק גם בשנה שעברה, כששאי הגר באינדונסיה הבריטית ביקר בביתי ושכן בו תשעה חודשים. אני מוכן הייתי לתת לה כמדי שנה בשנה את השויפים. אך אחי לא אבה לעשות כך.

באחד הבקרים השכים לקום וגזם את כל השויפים הבשלים שנמצאו על העץ. ויקטוריה התרגזה עלינו. מאותו בוקר התחילה לצעוק, שהענפים של העץ שלנו מסתירים את החצר שלה ואור השמש אינו מגיע לילדיה. אחי לא אמר לה אף מלה. הוא טיפס על העץ וגזם את כל הענפים שבוככים את חצרה של ויקטוריה, כדי שלא יהיה לה תירוץ להתרגז. היא ראתה את זה ושתקה. כך נאלצה לנגז את כעס לבה ולשמור לי טיגתה. יום אחד סובב בעלה של ויקטוריה ליד פתח ביתי, הלך וחזר, והנה ושוב. קראתי לו להיכנס לביתי כמצות הכנסת אורחים, והתחלנו לשוחח. לפתע פצה את פיו ויאמר לי: "משה, אנחנו רוצים לבנות גדר בין החצר שלך והחצר שלנו. אתה יודע, יש הרבה גנבים, ומדוע יקל עליהם המעבר בין החצרות? לא אחי אברהם תולה-הלב, שהיה שרוע על ערש דודאי, לא הסכים. הוא הזהיר אותי, שויקטוריה רוצה לבנות את בית השימוש שלה מאחורי הגדר, ואנחנו נסבול מהם כל חיינו. אבל אני האמנתי לדברתו של השכן, והסכמתי. עד שבוקר אחד,